

YILMAZ GÜRBÜZ'ÜN MEHLİKA ROMANI

Fatih SAKALLI*

Günümüz Türk edebiyatının tarihî roman türünde eser veren yazarlarından birisi olan Yılmaz Gürbüz, 1937'de İncesu'da doğar. 1923'te Rumeli'den gelip mübadil olarak İncesu'ya iskân edilmiş beş çocuklu bir ailenin dördüncü çocuğudur. İlk ve ortaöğrenimini Kayseri'de tamamlayan yazar, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Gazetecilik Enstitüsünü bitirir. Türkiye'nin çeşitli illerinde Türkçe ve tarih öğretmenliği yaptıktan sonra Londra'da gazetecilik ve matbaacılıkla uğraşan Gürbüz, daha sonra Türkiye'ye dönmüştür. İzmir'de avukatlık da yapan yazar, cumhuriyet savcısı olarak emekli olmuştur. Yılmaz Gürbüz 1955'ten sonra şiir, makale ve hikâyelerini Kayseri'de *İstiklâl*, *Hâkimiyet*, *Erciyes*; İstanbul ve Ankara'da *Ocak*, *Orkun*, *Ötüken*, *Toprak*, *Bilgi*, *Millî Işık*, *Büyük Türkiye*, *Hisar*, *Töre*, *Kültür*, *Varlık*, *Millî Kültür* adlı gazete ve dergilerde yayımlamıştır. Hukuk Fakültesinde okuduğu öğrencilik yıllarında Peyami Safa'nın çıkardığı *Türk Düşüncesi* dergisinde çalışmıştır. Eserleri ile birçok ödül de alan yazar, kendisini bir mübadil çocuğu olarak tanımlar ve *Balkan Acısı*, *Acılar Masal Oldu*, *Mübadiller*, *Mehlika*, *Ahh Rumeli* gibi romanlarında mübadele yıllarında ailesinin de şahit olduğu tarihi olayları anlatır. Daha çok romancı kimliği ile ön plana çıkan Gürbüz'ün eserleri şunlardır: **Romanları:** *Balkan Acısı* (1975), *Savcı Bey* (1976) (tefrika), *Hukuk Çıkmazı* (1977) (tefrika), *Çırağan'dı Evimiz* (1978) (tefrika), *Acılar Masal Oldu* (1981), *Mübadiller* (2007), *Sultan Alparslan* (2008), *Selânik'ten İzmir'e Zübeyde Hanım ve Mustafa Kemal* (2009), *Kılıçaslan ve Çivril Savaşı* (2010), *Orkun Bilgesi* (2012), *Çanakkale Yanarken* (2013), *Mehlika* (2013), *Ahh Rumeli* (2015), *Mustafa Kemal'in Romanı 2 - Çakır Mustafa* (2016), *Mustafa Kemal'in Romanı 3 -*

* Doç. Dr. Gazi Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi

Selanik'ten İzmir'e (2016), *Çöküş ve Diriliş* (2016). **Hikâyeleri:** Kan Bedeli. **Şiirleri:** Ötügen'den Erciye'se.

Yılmaz Gürbüz'ün *Mehlika* isimli romanı, 2013 yılında Ötügen Yayınevi'nden çıkar. 574 sayfadan oluşan romanda, Gülcemal Vapuru'yla Selanik'ten demir alıp Türkiye'ye doğru yola çıkan mübadillerin acıları ve Türkiye'de yaşadıkları konu edilir. Romanın kapağında resmi bulunan Gülcemal adlı vapur, mübadelenin en önemli simgelerinden biri durumundadır. Romandaki olaylar şöyle gelişir: Roman, Gülcemal Vapuru'nun Selanik'ten demir alıp Türkiye'ye gelmesiyle başlar. Selanik'ten İzmir'e oradan da Mersin'e pek çok umudu taşıyan gemide; vatan olarak bildikleri topraklardan ayrılanların bazıları yolda hastalanarak ölmüş, denize atılmışlardır. Gülcemal Vapuru, birçok mübadil gibi Selanik'in en zengin ailelerinden birinin kızı olan Mehlika'yı ve yaşlı kocası Naim Bey'i de İzmir'e getirmiştir. Romanda sadece vapurda yaşananlar anlatılmaz. Olaylar; Gülcemal Vapuru'nun genç, alımlı Mehlika'yı; yaşlı, paragöz, fırsatçı kocası Naim Bey'i ve de kocasının yeğenleri Mordehay ile Sami'yi, Urla Limanı'na bıraktıktan sonra Mehlika'nın yaşadıkları çevresinde devam eder. Romanın başkahramanı Mehlika; sarışın, mavi gözlü, beyaz tenli, alımlı bir kadındır. Selanikli zengin bir ailenin tek çocuğudur. Altı yaşındayken annesini, mübadeleden bir yıl önce de babasını kaybetmiştir. Selanik'te yaşadığı yıllarda babasının hırsı ve çıkarıcılığı yüzünden küçüklükten beri beraber büyüdüğü çocukluk aşkı Halim Bey'i bırakmak zorunda kalmıştır. Babası Mehlika'yı zengin olduğu için ortağı yaşlı Naim Bey'le evlendirir. Mehlika, sadece kâğıt üzerinde olan bu evliliği İzmir'e gelince sonlandırmak ister ve yeni vatanında, farklı bir hayata başlamayı düşünür. Kocasının açgözlü, düzenbaz oyunlarına alet olmak istemez. Açgözlü bir mübadil olan Naim Bey; Yunanistan'da iken gariban insanları kandırıp onların evlerini, toprağını değerinin çok altında satın alarak elindeki tapularla mübadele sonrası Türkiye'de haksız mal mülk sahibi olma peşindedir. Mehlika ise Selanikli zengin bir ailenin tek çocuğu olduğundan -oradan getirdiği evraklar sayesinde- İzmir'den pek çok konak, bağ, fabrika alma hakkına sahiptir. Bu nedenle Naim Bey'in gözü, Mehlika ile olan evliliğinden çok, onun elindeki iskân belgelerindedir. Kaldıkları otelde tartışmaya başlarlar, Naim Bey üç kere “boş ol” diyerek onu boşar. Mehlika bu sözlere daha fazla dayanamayarak kaldıkları Gaffarzade Otel'i'ni terk eder. Çift atlı faytonla Konak'a gelir ve burada Kraemer Palace Otel'inde kalmaya karar verir. Zayıf vücudu yorgunluğa dayanamaz ve bitkin düşer. Otelin çamaşırcısı Kudret Kadın ve onun kızı Safiye, Mehlika'nın iyileşmesi için el-

lerinden geleni yapar ve sabaha kadar onun başında nöbet tutarlar. Mehlika için Küçükyalı'dan doktoru bulup getirirler. Haftalar sonra ilaçlarla kendine gelen güzel kadın, Kudret Kadın ve Safiy'e can borcu olduğunu düşünür. Mehlika, Selanik'ten getirdiği belgeler karşılığında yeni mal mülk aramaya koyulur. Bu sırada, ileride onun bütün hukuk işlerini yürütecek olan Dum-lupınar gazisi Rüstem Bey'le tanışır. Rüstem Bey; Naim Bey'e kıyasla oldukça dürüst, kibar bir beyefendidir. Mehlika'ya ilk görüşte âşık olur fakat tek baca-ğı sakat olduğu için her zaman eksik olduğunu düşünür, ona uzun yıllar açılamaz. Onun sayesinde neredeyse İzmir'in yarısına sahip olan Mehlika; Göz-tepe Köprü Durağı yakınında tek Rum köşkü olan Agnestopulos'un evinde karar kılıp oraya yerleşir, Kudret Kadın ve Safiy'e de yanına alır. Saplantılı bir aşk hâline getirdiği Halim Bey, her dakika aklındadır ve nerede, nasıl bir durumda olduğunu sürekli merak eder. Bunun için Kudret Kadın'ın ağabe-yi Ali'yi görevlendirir. Kayseri'ye doğru yola çıkan Bıçkın Ali, orada Halim Bey'i kahvehanedekilere sorar ve Rum ahabları tarafından kumarda kan-dırılarak bütün servetini kaybettiğini öğrenir. Mehlika, bu bilgilerden daha çok Halim Bey'in evlendiğini duyunca beyninden vurulmuşa döner. Devlet; Halim Bey'i Kayseri-İncesu'ya göndermiş, Halim Bey ise yaşadığı bütün sı-kıntılara rağmen burada kendisine küçük ve mutlu bir dünya kurmuştur.

Halim Bey'i unutma kararı alan Mehlika, hastalığı süresince onunla il-gilenen ve âşık olan Memleket Hastanesi hekimlerinden Fuat Bey'in ailesiyle birlikte kendisini istemeye gelmelerine izin verir. Nişanlanan çift arasında Mehlika cephesinde soğuk rüzgârlar esmektedir. Bunu hisseden Fuat Bey, sürekli derin düşüncelere dalar. Bu evliliği bozmaya niyet eden Naim Bey, Fuat Bey'e bir mektup gönderir. Bu mektupta Mehlika'nın dul olduğu yaz-maktadır. Bu mektubun üzerine yıkılan Fuat Bey, sinirlenerek nişanı atar. Bu evliliğe sıcak bakmasa da nişanın atılmasından çok etkilenen Mehlika, artık kendisini tamamen iş hayatına ve öğrencilerine adar. İskân işleri için Ankara'ya giden Mehlika, bir türlü aklından çıkaramadığı saplantılı çocuk-luk aşkı Halim Bey'i son bir kez görmek için Kayseri-İncesu'ya gitmeye karar verir. Ankara-Kayseri trenine binerek uzun yollar kat ederek İncesu'ya ula-şan Mehlika, demiryolunda çalışan Halim Bey'i görünce hâline çok üzülür. Öğle paydosunda çocuklarının ona kumanya getirdiklerini görür, uzun bir süre onların mutluluklarını izledikten sonra hiçbir şeyin eskisi gibi olama-yacağını anlar. Bütün acılarını orada bırakarak geri döner. Döndükten sonra kendisini tamamen işlerine veren Mehlika, bir gün Kemeraltı'ndaki yazı-hanede çekmeceleri karıştırırken Rüstem Bey'in günlüğünü bulur ve onun

kendisine karşı duyduğu hislerden emin olur. Romanın sonlarına doğru bu saplantılı aşktan kurtulan Mehlika, Rüstem Bey'le 1932 yılının Haziran ayında evlenerek gerçek mutluluğu yakalar. Çiftin 1933 yılının 10 Mart'ında Türkhan adını verdikleri bebekleri dünyaya gelir. Romanda genel itibari ile Mehlika çevresinde yaşananlar ve mübadele olgusu üzerinde durulur. Bunun dışında Atatürk'e karşı düzenlenen suikastın perde arkası, İzmir Valisi Kazım Dirik'in suikastı önleme teşebbüsleri, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşu, İzmir İktisat Kongresi, 1928 Latin Harflerinin Kabulü, 1929 Ekonomik Krizi'nin Türkiye'ye etkileri gibi tarihî gerçeklere de yer verilmiştir.

1937 doğumlu olan yazarın, 1923'te Rumeli'den gelip Kayseri-İncesu'da iskân eden mübadil bir ailenin çocuğu olması, romanda mübadeleyle ilgili ayrıntılı bilgiler verilmesini de sağlamıştır. *Mehlika* romanı, mübadele hakkında pek çok gerçeği bize göstermektedir. Lozan Antlaşması sonucu gerçekleşen mübadele sözleşmesi gereğince Anadolu'dan giden bir milyondan fazla Rum mübadile karşın, Yunanistan'dan bunun yarısı kadar Türk mübadil gelmiştir. Rumeli'den gelen Türk mübadillere, terk ettikleri topraklarda bıraktıkları taşınamaz mallarının belgelerini yanlarında getirmeleri şartı ile bu belgelerdeki evlere, fabrikalara, bağ ve bahçelere karşılık yerleştikleri topraklarda da aynı denklikte mal mülk edinebilecekleri söylenmiştir.

Roman; Mehlika, Naim Bey ve yeğenlerinin Gülcemal Vapuru'yla Selanik'ten İzmir'e gelmeleriyle başlar. İzmir, Mehlika için bir kurtuluştur. Zorla evlendirildiği kocasından ayrılıp elindeki iskân belgeleriyle kendisine yeni bir hayat kurma düşüncesindedir. Urla Limanı'nda vapurdan inen Mehlika, Naim Bey ve yeğenleri faytona binerek Göztepe tramvay caddesinden çıkıp Hükümet Caddesi'ndeki Gaffarzade Otel'i'ne gelirler. Bu oteli kendisine layık gören kocasına sinirlenen Mehlika, gözyaşlarına boğulur ve üzerine iskân belgeleri diye direten kocasıyla kavga ederek otelden ayrılır. Çift atlı faytonla babasının İzmir'e gelip geri döndüğünde sürekli övgüyle anlattığı Konak'taki Grand Hotel Kraemer Palace'a gelir. Bu otelin küçük balkonunda düşüncelere dalar, çocukluk aşkı Halim Bey aklına gelir. İntihar etmeyi düşünür, acılarını Genç Werther'in acılarına benzetir. Ancak Müslüman olduğunu düşünür ve vazgeçer. Halkapınar, Çamdibi, Buca, Bornova, Karşıyaka, Seydiler Köyü, Teselya Naim Bey'in iskân almak için uğradığı mekânlardır. Daha sonra yeğenleriyle otelden ayrılarak Aya Fotini Kilisesi yakınındaki Rum konağına yerleşirler. İskân belgelerini alarak iskân kâtibi Rüstem Bey'e giden Mehlika, onun sayesinde bir köşk sahibi olur. Agnes-

topulos Köşkü, Göztepe Köprü Durağı yakınındaki tepebaşındadır. Bu konağın Mehlika'da yeri ayrıdır. Gazi Paşa'nın konağına yakın olmasından dolayı bu evi ayrı bir sever. Üst kattaki odası kitaplarla doludur ve camdan baktığında uçsuz bucaksız deniz neredeyse ayakları altındadır. Bu camdan bakarak çoğu kez düşüncelere dalar ve Rumeli Beyi Halim Bey'i hatırladıkça ağlamaya başlar. Rüstem Bey sayesinde işleri büyüten Mehlika, Çirkince ve Karşıyaka'da da konak sahibi olur. Karşıyakadaki sahil kenarı evi, zengin tüccar Vasil oğlu Hristaki'nin köşküdür. Rüstem Bey ne yapıp etmiş burayı Giritli ve Dramalı mübadiller üzerine almadan, sevdiği hanımı üzerine tes-cil ettirmiştir. Mehlika Hanım da bu köşte Kudret Kadın'ın ağabeyi Bıçkın Ali'nin oturmasına izin verir. Ali, tapuları yeni alınan Soğukkuyu'daki bostan ve meyveliklerinin bakımı ile görevlendirilir. Kudret Kadın ise köşteki sebze ihtiyacını karşılamak bahanesiyle arada Karşıyaka'ya gidip bir türlü güvenemediği serseri ağabeyini denetler. Mehlika; zaman içerisinde kendi ayaklarının üzerinde durmayı başararak, ileri derecede hâkim olduğu Fransızcasına güvenerek öğretmen olmaya karar vermiş, idealist bir öğretmen olmuştur. Aynı zamanda başarılı bir iş kadını da olan Mehlika; yaşadığı haval kırıklıkları sonucunda kendini tamamen işine verir, fabrikaları her gün teftişe gider ve işçilerin sorunlarıyla bizzat ilgilenir. Birçok insani sınavdan geçerek mübadil bir genç kız olmaktan, genç cumhuriyetin idealist bir öğretmenine dönüşen ve sonunda ülkenin ihtiyacı olan cesur, becerikli bir iş kadını olan Mehlika, romanda örnek Türk kadınına temsil eder. Dr. Fuat Bey'le yaşadığı ayrılıktan sonra bunalan Mehlika, köy öğretmenliği yapmak için Seydiler Köyü'ne gider. Seydiler Köyü, İstiklal Mücadelesi'ne asker veren her Türk köyü gibi seferberlik sırasında köyünde eli silah tutan erkeği kalmamış bir Türk köyüdür. Mehlika'nın bu köye ve öğrencilerine çok emeği geçer; muhtara para vererek sıralar ve masalar yaptırır. Çocuklara Ziya Gökalp'in masalları kadar Türkçülük ülküsünü de öğretmeyi amaç edinir. Mehlika bir yıl köy öğretmenliğinden sonra buradan ayrılır. İskân işleri için Ankara'ya gelen Mehlika, çocukluk aşkını son bir kez de kendisi görmek ister ve bunun için Kayseri-İncesu'ya gitmeye karar verir. Ankara'da iskân işlerini hallettikten sonra Ankara-Kayseri trenine biner, İncesu'ya gider. Burada Rumeli Beyi Halim Bey'i gören Mehlika, hiçbir şeyin eskisi gibi olamayacağını anlar ve kafasındaki, günlündeki saplantıları bırakarak geri döner. Görülüyor ki romandaki olaylar, Mehlika'nın yaşadığı ve gördüğü mekânlarda gerçekleşmektedir. Selanik'ten başlayan olaylar; İzmir, İzmir'in çeşitli semtleri, Ankara, Kayseri-İncesu, otel, konak, köşk, köy gibi açık ve kapalı mekânlar olmak üzere birçok mekânda geçmektedir.

1923 yılında Gülcemal Vapuru'dan inen mübadillerin İzmir'e ayak basmasıyla başlayan roman, 1933 yılının 29 Ekim günü Cumhuriyet'in onuncu yıl kutlamalarıyla sona erer. Kısacası romanda yaklaşık on yıllık bir süre anlatılmaktadır. Ayrıca romanın başından sonuna kadar kesin tarihlerin verildiği görülür. Bu nedenle romandaki olayların kronolojik ilerlediği söylenebilir fakat romanın bazı yerlerinde, özellikle Mehlika'nın Halim Bey'e olan aşkı, ona duyduğu hisler ve bu aşkın neden sona erdiği ile ilgili durumlar geriye dönüşlerle anlatılmıştır. Bundan başka, romanda birkaç gün, ertesi gün, dün, akşamüzeri, cuma akşamı, bir hafta gibi zaman ifadelerinin de sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

Mehlika romanının hâkim teması mübadeledir. Romanın başkışisi Mehlika, yaşlı kocası Naim Bey ve yeğenleri, Yunanistan'dan Gülcemal Vapuru'yla İzmir'e gelirler. Bu durum romanda şu satırlarla ifade edilir: “*Gülcemal Vapuru Selanik rıhtımına yanaşmış, mübadil Türkleri almaya devam ediyordu. Mehlika son yükü olan piyanoyu da geminin kargo bölümüne yerleştirtmiş; hala rıhtımda olan kocası Naim Bey'i bekliyordu. Gönülünde piyanonun yüklenişi esnasında düşerek bir mübadil çocuğu yaralamasından doğan bir üzüntü vardı. Piyano çok hasar görmemiş, fakat Ulvi adlı yetim ve öksüz çocuğun sol ayağı ezilmişti, içinde bundan doğan sıkıntı ile güverteye çıkan Mehlika yuktardan bordo demirine dayanmış, rıhtımdaki kalabalık mübadillerin gemiye doğru koşuşturmasını seyrediyordu*” (Gürbüz, 2013: 9). Romanda mübadele teması etrafında Mehlika'nın yaşadığı acılar ve hayat mücadelesi ele alınır. Zorla evlendirildiği yaşlı kocası Naim Bey, paradan başka bir şey düşünmez ve İzmir'e gelir gelmez, mal mülk peşine düşer. Mehlika'nın sahip olduğu belgelerle İzmir'in yarısına sahip olma düşüncesindedir. Ancak Mehlika, bu duruma daha fazla dayanamayarak Naim Bey'i terk eder ve kendi hayat mücadelesini vermeye başlar. Elindeki belgelerle İskân İşleri Dairesine gider ve burada tanıştığı Rüstem Bey'in yardımlarıyla neredeyse İzmir'in yarısına sahip olur. Ancak bütün mübadiller Mehlika kadar şanslı değildir. O; satın almak için gittiği bölgelerde, diğer mübadillerin acılarına da şahit olur. Romanın bir yerinde gözlemleri neticesi mübadeleyi şöyle tanımlar: “*Mehlika, Rum mübadillerin de, Türk mübadiller gibi şaşkın ve sefil halini görerek: İşte mübadele bu! Dedi: İnsan sefaleti... Acı ayrılık, zahmet, sefillik ve gözyaşı...*” (Gürbüz, 2013: 197)

Romanda işlenen diğer bir tema aşktır. Anlatılan ilk aşk hikâyesi, Mehlika'nın çocukluk aşkı Halim Bey'e duyduğu aşktır. Mehlika, İzmir'e gelir; yıllar geçer, ancak onu bir türlü unutamaz. Bütün hastalıklarının, aniden

sinirlenmelerinin sebebi de Halim Bey'dir. Mehlika'nın Halim Bey'e olan aşkı şu satırlarla anlatılır: “*Rumeli Beyi, Mehlika için artık yalnız bir çocukluk sevgisi, gençlik aşkı olmaktan çıkmış beynini işgal eden bir saplantı olmuştu. Anılar onu aşkı ile özdeşleştirmişti. Kendisini onun yerine koyuyor, onun çektiği acıyı ıstırabı yaşamak istiyordu*” (Gürbüz, 2013: 255). Romandaki diğer bir aşk hikâyesi Rüstem Bey'in Mehlika'ya duyduğu aşktır. İskân işleri için, İskân Dairesi'ne gittiğinde ikisi de birbirlerini görür görmez etkilenirler. Ancak Mehlika, Rüstem Bey'in sakat olan sağ bacağını gördükten sonra tereddüte düşer ve ona karşı içinde acıma duygusu oluşur. Rüstem Bey'i ağabeyi olarak görmeye başlar ancak Rüstem Bey bütün bunlara rağmen Mehlika'yı yoğun duygularla sevmeye devam eder. Mehlika'nın aklında her zaman unutmadığı çocukluk aşkı Halim Bey vardır. Dr. Fuat Bey'le nişanlanır ancak onunla da yapamaz, duygularından emin değildir. Naim Bey'in de intikamıyla bu ilişki biter. Bütün bunlara rağmen Rüstem Bey'in, Mehlika'ya olan sevgisi hiçbir zaman azalmaz. Rüstem Bey günlüğünde Mehlika'ya olan aşkını şu satırlarla dile getirir: “*19 Aralık 1923. Bir mübadil kız. Yanında kimsesi yok. Masaya yaklaşıyor, bana bakıyor. Güzel... Kalbimi yakan masmavi bakışlar... Eşarbindan taşan altın sarısı saçları parlıyor. Ama yüzü daha cazip. Tebessüm ediyor. Yorgun, kaygılı bakışlarında hüznün var. Çekingen. Ama bana okşayıcı bakıyor. Göz göze geliyoruz. Kalbim atıyor. Masa önündeki birkaç kişi hemen gitsin de o yaklaşsın istiyorum. Onların işini bitiriyorum. Güzel kız hemen masaya bir deri çanta koyup açıyor. Ama gözleri bende. Sıcak bakışlı. Beni babası gibi mi görüyor? Yardıma mı; sevgiye, şefkate, muhtaç bakışlar mı? Bilemiyorum ama elimi belgelerine uzatıyorum. İncecik narin parmaklarına değince utanıyorum. O da çekinip utangaç duruyor. Ama gözleri alıcı, bağlayıcı. Bana umut veriyor. Tapuları, evrakı, temessük belgeleri çok... Bir günde bitecek gibi değildi. İstemeyerek yarın gelin dedim, bana güvendi. Çantasını bırakıp gitti. Aklım onda kaldı. Uyuyamıyor, bu güzel mübadil kızı düşünüyorum. Ümidim sönmesin istiyorum*” (Gürbüz, 2013: 518). Mehlika iş için gittiği Kemeraltı'ndaki yazıhanede çekmeceleri karıştırırken Rüstem Bey'in günlüğünü bulur ve bu satırları okur. Okuduğu bu satırları bir türlü aklından çıkaramaz ve Rüstem Bey'e bir şans verir. Romanın sonunda Mehlika, Halim Bey'e olan saplantılı aşkından kurtularak Rüstem Bey'le evlenir.

Mehlika romanında “Hâkim Bakış Açısı” kullanılmıştır. Anlatıcı her şeyi gören, bilen, aktaran durumundadır. Gürbüz; şahısları karakterlerine uygun, doğal bir dilde konuşturarak romana samimi bir hava katmıştır. Romanda, kişilerin geçmişlerine ait bilgiler ise geriye dönüş tekniği kullanıla-

rak verilmiştir. Romanda görülen diğer bir unsur ise mektup ve günlüklere ait metinlerin sıklıkla kullanılmasıdır. Bu kullanımların, okuyucuda gerçeklik hissi uyandırdığı belirtilebilir. Ayrıca yazarın dili kullanmadaki özeni, yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kullanımı hususundaki titizliği açık bir şekilde görülmektedir. Sade ve anlaşılır bir dilin kullanıldığı romanın, anlatımındaki akıcılık sayesinde okuyucuyu yormadığı söylenilebilir. Sonuç olarak *Mehlika* romanı, Yılmaz Gürbüz'ün mübadele konusunu işlediği eserlerden bir tanesidir. Selanik'ten gelen bir mübadil olan Mehlika'nın romanda yaşadıkları, tanık oldukları ve Mehlika çevresinde gelişen aşk ilişkileri romanın kurgusunu oluşturmuştur. Romanda Mehlika'nın şahsında Cumhuriyet Dönemi örnek Türk kadınının temsil edildiği ifade edilebilir.

Kaynaklar

GÜRBÜZ, Yılmaz (2013), *Mehlika*, Ötüken Yay., İstanbul 2013.